

HALI ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 102/2022 vp)

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Esityksen tavoitteena on parantaa yrittäjien eläketurvaa sekä tukea yrittäjän eläkelain toimeenpanoa, jotta yrittäjien työtulot saataisiin nykyistä paremmin vastaamaan yrittäjän työpanoksen arvoa yritystoiminnan aikana ja turvatakseen yrittäjälle kohtuullisen eläkkeen ja sosiaaliturvan tason.

Pitkäaikainen alivakuuttaminen asettaa yrittäjän epäedulliseen asemaan

Nykyinen käytäntö on mahdollistanut niin kutsutun alivakuuttamisen, jolloin työtulot on asetettu todellisia työtuloja alemmalle tasolle. Alivakuuttamisen syitä on käyty esityksessä kattavasti läpi. Kyse voi olla taloudellisista, puutteellisesta informaatiosta tai vapaaehtoisesta eläkesäästämisestä johtuvista syistä. Yrittäjän vakuutusturvan taso voi siis olla alhaisempi kuin laissa edellytetty vastaavan ammattitaidon omaavan työntekijän palkkaa vastaava vakuutusturvan taso olisi. Pitkäaikainen alivakuuttaminen voi asettaa yrittäjän eläkkeen ja sosiaaliturvan palkansaajaa verrattuna epäedulliseen asemaan.

Esityksellä täsmennettäisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä säilyttäen työtulon määrittämisen peruseriaatteen ennallaan. Työtulon tarkempaa arviointia, seurantaa ja tarkistamista koskeva sääntely on tarkoituksenmukainen ja vastaa esityksen tavoitteita.

Esityksen valmisteluun osallistuivat kattavasti eri asianosaiset edustajat ja esitys on varsin perusteellinen.

Jatkotyössä on syytä selvittää YEL-vakuuttamisen kehittämistä pienimuotoista ja satunnaista yritystoimintaa harjoittavien osalta sekä YEL:n vakuuttamisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävän yrittäjätöön vakuuttamisen osalta.

Ulla-Maija Rajakangas
toimitusjohtaja

Lisätietoja:

Elias Kiljunen
ekonomisti
elias.kiljunen@hyvinvointiala.fi